

rekla: „ná, vzemi svojo stavo, svoboden si, združi se z mojimi sovražniki, mene pa prepusti osodi, Topličanin!“

(Dalje prihodnjič.)

Zgodovinska panorama.

Magjari leta 1848. in 1849.

(Dalje.)

„Za Magjare je bil pretekli teden nesrečen; naša armada jim je vzela Arad in Gjur (Raab). Magjarska armada beži, kakor da bi jej za petami gorélo, ljudstvo pa sprejema Avstrijske vojake z velikim veseljem. Vkljub temu pa se Košut v Budapeštu baha, kakor da bi bil nepremagljiv. Kaj se zgodi z Budapeštom, bomo kmalu slišali; hud boj bode gotovo ondi, al Windischgrätz in Jelačić zmagala bosta gotovo.“ (List 1. „Novic“ 1849.)

„Na Ogerskem bode vojske kmalu konec. 29. decembra 1848. leta je Jelačić s svojo armado blizo trga Mor Magjare do dobrega nabil in več tisuč Magjarov vjel. 5. dne januarija 1849. l. pa ste padli tudi mesti Buda in Pešt, kjer se je punt začel.“ (List 2. 1849.)

„Magjari povsod beže kakor zajec pred strelcem. Windischgrätz in Jelačić sta brez boja vzela Budapešt. Košut je v Peštu poropal, kar je le mogel, in je bežal proti Debrečinu, da bi všel v Turčijo.“ (List 3. 1849.)

„Boj na Ogerskem še ni končan, ker Košuta, glavarja puntarjev, še niso v pest dobili. V Debrečinu, kamor je pobegnil in kraljevske dragotine seboj vzela, je v cerkvi krono sv. Štefana kot rešnje telo izpostavil, da kmetje pred njo prisegajo smrt storiti za brambo Ogerske proti Avstrijski armadi.“ (List 4. 1849.)

„Pretekli teden je bil zopet srečen naši armadi; vendar boja še ni konca, ker Košuta še zmirom niso v pest dobili.“ (List 6. 1849.)

„Košut je še zmirom v Debrečinu, od kodar vodi vojsko zoper cesarsko armado. Velike ravnine na Ogerskem so vzrok, da armada naša ni še podjarmila vse Ogerske; po ravninah imajo konjiki veliko moč in Ogrji imajo mnogo izurjenih husarjev.“ (List 7. 1849.)

„Pretekli teden se je trdnjava Oseška naši armadi vdala, katera je tudi Novi in Stari Arad premagala. Košut še zmirom gospoduje na Ogerskem. Magjarom ni nič upati; dokler so v pestéh Avstrijske armade, so mirni; ko pa ta odide, so zopet puntarji.“ (List 8. 1849.)

„Najimenoitnejša novica preteklega tedna, o kateri ves svet govori, je, da je 18.000 Rusov v naše cesarstvo primarširalo, pa ne kot naši sovražniki, ampak kot naši prijatelji. Nemški časniki silno godrnjajo zoper Rusko pomoč, še posebno pa bodo Frankobrodčani razsajali, da „nemška“ Avstrija pri Rusih pomoči išče. Al čemu vse vpitje, če je pomoči treba! 6000 Rusov je Braševno (Kronstadt) obsedlo, 4000 Sibirij, družih 8000 se je sem ter tje razdelilo. Z zedinjeno močjo Avstrijsko in Rusko se bode vendar zatrl Magjarski punt.“ (List 9. 1849.)

„Knez Windischgrätz je 26. in 27. svečana pri Kapolni Ogersko armado premagal. Vendar je še veliko krajev, kjer se trdno drži. Košut je še zmirom v Debrečinu. O banu Jelačiću se nič gotovega ne vé, kje da je in kaj da dela. Košutovi ogerski bankovci so preklicani.“ (List 10. 1849.)

„Rusi so armado Bema, Ogerskega puntarskega vodje, pri Sibiriji tako potolkli, da jim je komaj peté

odnesel, njega puntarsko drhal so pa večidel vjeli.“ (List 14. 1849.)

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Koliko ljudi in živine pokončajo v enem letu divje zverine in kače v Indiji, je razvidno iz zapisnikov Angleške vlade od leta 1875., katerim se popolnoma verjeti more. Leta 1875. ni nič manj kot 21.391 ljudi smrt storilo raztrgenih po tigrih, hijenah in slonih, pa pičenih po strupenih kačah, te zverine pa so tudi pokončale 48.234 goved; sloni so usmrtili 61 ljudi in 6 goved, tigri 828 ljudi in 12.423 goved, leopardi 187 ljudi in 16.157 goved, medvedje 84 ljudi in 529 goved, volkovi 1060 ljudi in 9407 goved, hijene 68 ljudi in 2116 goved; od kač pičenih je bilo 1446 ljudi in 4400 goved. To so strašanske številke! Res je, da Angleška Indija šteje 195 milijonov ljudi, al gotovo je tudi, da je še več ljudi in živine smrt storilo po divjih zverinah in strupenih kačah v teh deželah. Angleška vlada razpisuje premije za pokončavanje divje zverine in strupenih kač in je leta 1875. podarila 12.000 funtov sterlingov (po našem 120.000 gold.) za 22.357 ubitih divjih zverin in 120.015 strupenih kač. Če pomislimo, da vrh teh nesreč, katere se pripetujejo v Indiji, še pogostoma ondi nastopa lakota, vriva se po pravici vprašanje: ali Angleška vlada spolnuje dolžnosti človečanstva v teh deželah, iz katerih je že toliko bogastva vlekla in ga še vleče?*

* *Velikega zvona Dunajske stolne cerkve, 402 centa teškega, leta 1711. v stolp obešenega, ne smejo zdaj več zvoniti zato, ker se zgornji del stolpa pri njegovem zvonjenju nekoliko ziblje. Al to ni vzrok, da se tega zvona v teh vrsticah spominjamo, ampak vzrok je ta, da je zvon vlit iz Turških kanonov, ki so bili lju temu sovražniku kristijanstva vzeti, ko je Dunaj oblegal in v okolici njeni divjal. Čudno! da se Dunajski prijatelji Turkov dandanes ne spominjajo grozovitosti Turške, marveč še vlado Avstrijsko naganjajo, da bi krvoločnemu sovražniku na pomoč šla.*

* *Strašna toča v Berlinu na Pruskem je razsajala prve dni tega meseca. Škoda znaša več milijonov mark (1 marka je po našem 50 kr.) Na kolodvoru Lehrterske železnice je razbila šip steklenega oboka za več tisuč mark; na kolodvoru Hamburške železnice je na oknih razbila 4000 šip; na Krollovem gostilničnem vrtu okoli 5000 steklenih lamp; cinkova streha generalštabove palače je vsa prestreljena, v cesarjevi palači je razbila debela steklena pokrivala; v posamesnih mestnih ulicah ni skoro nobena ulična svetilnica nepoškodovana ostala.*

Naši dopisi.

V Gorici 18. jun. — Čudna naključba! Umrl je 8. t. m. na Srpenici (v dekaniji Bovški) 76 let star častitljiv duhovnik, ki je bil prototip dušnega pastirja na kmetih, blaga duša skoz in skoz, ljubljenec vsacega, ki ga je poznal. Poslednji čas je starček bolehal in prosil za pokoj. Ali stvar se je pri vladi nenavadno zavlekla in nikdo ni vedel zakaj. „Wien. Zeitg.“ od 10. junija nam je vse pojasnila. Prinesla je uradno vest, da je rajnki z najvišim sklepom od 3. junija poslavljen z zlatim križcem s krono. Preblagi rajnki, ki ni izvedel svoje poslavitve, je — g. Anton Flander, katerega je gotovo tudi Bog še boljše ovenčal. — V Gorici imamo (po novem) ulico „Formica“ — tako imenovano po blagem dobrotniku našega mesta. Ustanovil je Formica, da se sv. Ivana Krstnika dan vsako leto

revnim in vrednim mladim nevestam podarujejo doneski k doti. Do sedaj je bilo 6 tacih štipendijev po 157 gold. in 50 s., naš župan dr. Deperis je ustanovni finančni stan pregledal in sprevidel, da se dote lahko pomnožijo, in tako jih bode vprihodnje 8 po 160 gl. — Davno že se govori o železnici iz Trsta v Ajdovščino; te dni je imela iti iz Trsta inženirska komisija merit to črto. — Grozdje lepo cvete. Po drobnicah v Goriški okolici imamo že sušo. Dež pretekli teden je zrak sicer ohladil, ali zdaten ni bil. — Naš magistrat je oklical, da v Mirnem in Podgori so zasledili fabrike, katere ponarejajo vina, ki so zdravju silno škodljiva; zato opominja kupce, naj pazijo, da z vinom ne kupijo — strupa.

Iz Notranjsko-Bistriškega okraja 10. jun. (Zahvala.) V jeseni lanskega leta je bil k nam poslan g. dr. Kraus kot namestni sodnik in uradni predstojnik, da bi uradnijo nekoliko vredil ter namestoval c. kr. sodnika, dokler ne bode ta stalno imenovan. Vodil je urade nepristransko, delal in izdeloval je zaostalo neutrudno marljivo; bil je z vsakim bodi-si bogatin ali revež priljuden in prijazen, tako, da si je v tem kratkem času srcá vseh tukajšnjih ljudi pridobil. Predno nas je v začetku tega meseca zapustil, se mu je nekaj županov poklonilo in zahvalilo. Ostali pa obžalujejo, da se je tako nenadno hitro poslovil ter da mu niso mogli pred odhodom ustmeno svojih čutil naznaniti. Naj toraj vrli možák po tej poti blagovoljno sprejme lepo zahvalo hvaležnih prebivalcev Bistriškega okraja za njegov trud, za njegovo delovanje, za njegovo nepristransko in prijazno obnašanje. Ostal nam bo vedno v blagem spominu!

Eden naprošen po mnogih

Iz Krškega okraja 18. jun. = Kakor strela z jasnega neba nas je zadela novica v zadnjem Vašem listu, da nam g. Hotschevar s svojo šolsko palačo v Krškem hoče veliko butaro davkov naložiti, katerih imamo z 18% priklado že čez glavo zadosti. Ali mar mož res ni vedel, kaj se pravi, veliko poslopje v dobrem stanu v državi, ker je vendar izvedenec v zidarskih rečeh? Ali ni vedel, da meščanska šola potrebuje več učiteljev, ki so više plačani kakor učitelji nižih ljudskih šol? Ali ni vedel, da za meščansko šolo je treba dragih učnih stvari in Bog vedi kaj še vse, in da vseh teh stroškov, ki štejejo več tisoč gold. vsako leto, ne prevzame ne država ne dežela, ampak da bi jih moral nositi sam okraj Krški? Gosp. Hotschevar je hotel pobahati se, da je zidal meščansko šolo na Kranjskem, ki v celi deželi nima še nobene meščanske šole, al pozabil je, vsako leto jej še kakih 4 do 5000 gold. zagotoviti, da bi se zdržala ta šola. Da revni Krški šolski okraj take butare ne more prevzeti, to pač vé vsaka živa duša pri nas. Sicer pa Hotschevarjev način, šole ustanovljati s takimi pogoji, da jim zidár ukazuje, kakošen naj bo učni jezik, bi vse šolske postave prekucnil. Recimo, da se 100 tacih mecénov najde na Kranjskem, ki bi občinam šole zidali s pogojem, da morajo nemške biti, ne imele bi potem šolske postave nič odločevati in kmalu bili bi na Pruskem, a ne na Slovenskem.

Z Gorenškega 15. junija. — Gorenška stran je lepa, krasna, tujci in domači občudujejo po vsi pravici njene naravne posebnosti. S krasno naravo se vjema tudi rod, Gorenc slovi povsod, kjer ga poznajo, za telesno krepkega, duševno nespridenega človeka, pri katerem še veljá možka beseda. Žalibog, da se je tudi v zdravo deblo zajedel črv, ki vničuje telesno in duševno krepko, ki je v Ameriki vničil in pokončal cele rode Indijanov. Ta črv, ta strup je žganje. Če prideš v krčmo, posebno v kaki postranski vasi, že ti vdari neprijetni, silni duh špirita v nos, in če je kaj pivcev,

pijó žganje. Ako prašaš po vinu, ga boš dobil komaj v deseti gostilnici in še to bo večidel narejeno, nenaravno. Kako pa je žganje? Morda kak dober brinjevec, poštena slivovka? Kaj še! Navadno ga dela krčmar sam na mrzlem potu, to je iz vode, špirita in kakega „gajsta“, ki dá tej brozgi duh. Tako zmes potem vlivajo v-se ne le odraščeni, ampak celó dečki, ki še krave pasejo in tudi ženski spól. Pa po koliko je spiije eden? Po pol litra ali še cel liter! Nasledek tega je zamorjenje duha in telesa in če bo ta kuga se dalje širila, bo tudi Gorenc prišel ob svoje dobro imé, krepka telesa in bistri um bodo čedalje bolj redka postajala. Kateri so vzroki te žalostne prikazni? Deloma previsoka cena vina, deloma prepícel zaslužek in slabi časi, ker hoče kmet svoje skrbi vtopiti v pijači in omamiti si um, kar pa po žganji ceneje in nagleje doseže, kakor po vinu. Pomoči jaz skoro ne vem nobene druge, kakor če bi se postavno prepovedalo prodajanje žganja, kar se pa gotovo ne bo zgodilo, ker država potrebuje dohodkov od vseh strani. Kaj pa bo, če se bo ta kuga še dalje širila! — Še nekaj bi imel grajati. Naši kraji, zlasti pod Grintovcem, so za sadne vrte zeló ugodni; najboljše sadje se dá pridelati. Al na vrtove se splošno premalo skrbi obrača, le posamezni trebijo drevesa, večina pa jih je, ki se za drevo zmenijo le takrat, kedar je sadje zrelo. Tudi je videti veliko na pol suhih starih dreves, ki skoro nič ne obrodé. Take bi morali posekati in nasaditi nove, kar se pa le redko godí, čeravno je sadik in že doraščenih dreves v izobilji. Se pač povsod vidi, kako potreben nam je popoten učitelj v kmetijstvu, ki bi na mestu podučil gospodarje, kako imajo ravnati s tem in onim, da bodo več pridelali in tako lože plačevali obilni davek.

Z Vrhnike 18. junija. — Čudno dogodbo smo doživeli pri nas pri volitvah v občinski zastop, ki so bile razpisane na 4. in 5. dan t. m. za podobčine, za ostale 3 razrede pa na 13. in 14. dan t. m. Že par mesecev poprej je glasovita nemčurska trojica po trgu našem prerokovala, da mora podreti „klerikalno“ županstvo in na njega mesto postaviti „liberalno“. 4. in 5. dne so volile podobčine, ki spadajo k naši občini. Volitve so bile pravilno oklicane in skozi 6 tednov je imenik volilcev ležal na ogled volilcem odprt. Pri volitvah je vpričo bil c. kr. okrajni komisar, ki ni ne najmanjšega ugovora naredil proti vršitvi volitve podobčin. Al kaj se zgodí? Omenjena trójica je s pomočjo nekaterih kmetov, ki ne besedice nemški ne razumejo, skovala protest zoper nerednost volitve 4. in 5. dne t. m. (!) in ga izročila županu, ob enem pa je dirjala v Ljubljano in Bog vedi kaj vse poročala c. k. deželnemu predsedstvu o neredni volitvi, ki je na to hipoma ustavilo nadaljevanje volitev, ki so imele biti 13. in 14. t. m. Ker je oni protest še v rokah našega županstva in ne še izročen c. k. deželni vladi, in ker po izrečni določbi §. 33. občinske postave se pritožbe zoper vršitev volitve morejo še le vložiti po dovršeni celi volitvi, je naše županstvo prisiljeno, pomoči iskati na višem mestu, kajti najveljavniša priča, da se pri volitvi 4. in 5. t. m. in celó nobena nepostavnost zgodila, je sam c. k. komisar, ki je volitev nadzoroval. Nadjamo se zato, da mora postava zmagati proti nakanom nemčurskim!

Iz Ljubljane. — Še zmirom volitve v deželni zbor zvonec nosijo po deželi naši. In to je treba, kajti nasprotniki naši se, kakor nikoli poprej, na vso silo napenjajo, da bi zmagali pri volitvah. Volitve volilnih mož so se že sém ter tje, in celó na zeló nevarnih krajih, izvršile nam na zmago. Ta vesela novica naj je spodbuda vsem drugim krajem! Naj županom po kmetih še nekaj na srce položimo. Na kmetih je navada, da se vsak razglas ob nedeljah po službi božji pri

farni cerkvi zbranemu ljudstvu okliče. Počil je glas, da nekateri župani mislijo volitev volilnih mož s tem oklicati, da bodo dotični razglas domá pri svojem stanovanju ali v pisarnici županstva na desko (tablo) nabili. Tak oklic sicer ni navaden in je v smislu volilne postave, al ker bi takem oklicu marsikak volilec ne izvedel dneva in ure volitve, zato opominjamo domoljube naše, naj po zanesljivih ljudéh, ki v vasi županstva stanujejo, ali oni sami volilcem, ki spadajo v dotično občino od hiše do hiše nemudoma napovejo, kje, kateri dan in ob kateri uri bode volitev, pa tudi vsacega resno opomnijo, da o pravem času gotovo k volitvi pride.

— (Iz seje dežel. odbora 16. junija.) Vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole Slapinske se je dovolil z učenci izlet na Goriško na ogledovanje nekaterih posebno umno obdelanih vinogradov in kmetij. — Predlogu deželnega šolskega sveta za podelitev podpore 50 gold. neki učiteljski vdovi se je pritrdilo. — Pogorelcem v Jablani v občini Mirna Peč se je dovolilo 300 gold. podpore, selanom nekaterih krajev v občini Raka, kateri vsled zadnjih slabih letin trpijo hudo pomanjkanje živeža, pa 1000 gold. iz deželnega zaklada.

— (Cecilijno društvo), ki šteje že blizo 250 udov je imelo 14. dne t. m. svoj prvi občni zbor, v katerem se je ustanovilo društvo s tem, da se je izvolil odbor. Kakih 60 duhovnikov in učiteljev je prišlo iz dežele, katerim so se pridružili tukajšnji udje. Po obširnem programu, ki je štel 20 toček, so se vršile v stolni cerkvi mnogovrstne muzikalne produkcije, na priliko: Gregorijanski korál, cerkvena muzika starih in novih časov, eno-, dve-, tri-, četvero- in peteroglasno z orgljami in brez orgelj. Vse se je izvršilo eksaktno, marsikaj izvrstno in izgledno. V zboru, ki je bil v knezoškofijski dvorani, so o družbenih zadevah govorili gg. prošt dr. Jarec, knezoškof dr. Pogačar, prefekt Gnjezda, pater Hugolin, Sattner in Förster. Konečno je bila volitev. Društvu za predsednika je bil izvoljen gosp. dr. Jarec, za tajnika gosp. Gnjezda, za vodjo godbe gosp. Förster, za blagajnika gosp. Bohinec, — za odbornike pa gospodje Hribar, Majer, Sattner Smrekar in Stegnar. — Vsak prijatelj prave cerkvene glasbe mora želeti mlademu društvu srečen vspeh, da se iz cerkev odpravi muzika, ki v cerkvi ni na pravem mestu, če tudi se prikupuje ušesom lahko miselnega ljudstva. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi želeli izgnati iz naših cerkev lepe cerkvi primerne melodije, ki so jih stvarili nekateri nam priljubljeni mojstri poslednjega časa.

— (Dva mešana vlaka) po železnici med Ljubljano in Celjem sta začela se 16. t. m. voziti. Zjutraj ob poli šestih gré iz Celja do Ljubljane, zvečer ob poli sedmih pa pride zopet nazaj iz Ljubljane. Ko je prvokrat ta vlak prišel v Ljubljano, je bila mašina z narodnimi zastavami lepo okinčana in vlak s klicem „dobro došel!“ sprejet, kajti to je popotnikom med Celjem in Ljubljano velika dobrota.

— (Slavni slikar P. P. Rubens slovenskega rodú!) „Ali vas luna trka, da kaj tacega po svetu razglasaate?“ — Tako slišimo marsikoga iz nasprotnega tabora govoriti. Tem nevernim Tomažem naj služijo sledeče vrstice velečenjenega arheologa P. Radisca v dokaz, da trditev ta nis trte izvita. On nam tako-le popisuje zgodovino Rubensove rodovine: „Ker se bode v kratkem v Siegen u slovesno obhajal spomin na tristoletnico, kar je bil Rubens, eden najslavnejših slikarjev vseh časov rojen, zato ne bode odveč, ako po starih Rubensovih rodovinskih listinah na to opozorujemo, da je bil slovenskega rodú. Cesar Maksimilijan I. je posebno rad sinove notranje-avstrijskih rodovin na svoj

dvor jemal — tako škofa Rauberja, škofa Slatkonja, učitelj Prekokarja itd. Tako je tudi iz Celjske okolice na Štajarskem poklical na svoj dvor nekega Rubena (Rubina) in mu službo cesarskega vrtnarja dal. Sin tega cesarskega vrtnarja je postal sodnji prisodnik za plemenitaze v Antwerpenu. Ob času prekucij na Nizozemskem je pobegnil pod Karolom V. v Kolonjo, pa je takrat že svojemu imenu dodal s in namesto Ruben se po Nizozemski pisal Rubens. Tu se mu je v Siegen u l. 1577. rodil sinek Peter Pavel Rubens, prvak v vrsti Evropejskih slikarjev.

Naj dostavim tem vrsticam še to, da v dobroznem muzeju grajščine v Dolu (Lustthal), ustanovljene leta 1829. po baronu Fr. Erbergu, v katerem se nahaja za umetnost in znanstvo mnogo stvari neprecenljive vrednosti, tudi so 3 slike Rubensove, namreč: podoba sv. Jeronima, mane (nebeškega kruha) pad in pa Betlehemski detomor. Za te redke umotvore je pred leti nek Anglešk mecên grofinji Attemsovi hčeri rajncega barona Erberga in sedanji posestnici Dolske grajščine, ponujal več tisoč zlatov, pa mu jih ni hotela prepustiti. — Naj pri tej priliki omenim še to, da ob času Valvazorjevem je v Senožečah se nahajalo mnogo slik (podobe rodovine Porcijove) slavnega Ticiano, v Novem mestu pa oltarna slika slavnega Tintorettova, ki se tu neki še nahaja.“

— (Valvazorja 12. zvezek) se ravno razpošilja, in obsega 13 navadnih in eno veliko, mojstersko izdelano sliko. — Veseli nas, da zamoremo poročati, da je ves ponatis tako lep in natančen, kakor smo si ga želeli. V vseh dvanajstih, do zdaj izšlih zvezkih nahajamo 86 podob.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — 16. t. m. sta fzm. baron Mollinary in baron Rodić prišla na Dunaj. Ta prihod je jako velike pomembe, kajti 11. ura bije in Avstrija mora določno vkreniti, kako bode postopala vprihodnje.

— Vse druge obravnave državnega zbora o tem hipu nimajo nobene važnosti proti razpravam nove pogodbe z Ogrji. Po najnovejših poročilih ni upanja, da bi se pobotale Avstrijska in Ogerska deputacija. Avstrijska deputacija je zavrgla Ogerske zahteve in zahteva, da — namesti dosedanjih 30 odstotkov — Ogrji vprihodnje morajo k skupnim državnim stroškom plačevati ^{31.75} odstotkov, čegar se brantjo Ogrji. Še huji razpor pa bode o banki. — Ogrji so zato vsi potrjeni in hočejo, naj bi kralj odločil znesek vprihodnjega doplačila Ogerske k skupnim stroškom. Avstrijska deputacija je izmed sebe izvolila odsek 5 poslancev, ki naj stvar razpravlja z Ogersko deputacijo. Kakor se sliši, je odločni sklep Avstrijske deputacije zelo potrdi tudi diplomate tujih držav. — Tako je naše cesarstvo dandanes v 2 velikih stiskah, katerih ena je notranja, druga vnauja. Obeh najbolj kriv je Magjar.

— Socijalistov Poljakov, ki nameravajo prekucije v Avstriji in Rusiji, čedalje več zapirajo tukaj. Med njimi je tudi en uradnik c. kr. vseučiliščine knjigarne.

Ogersko. Iz Budapešta. — V zboru so zastopniki „velikega magjarstva“ Iranyi, Helfy in Simonyi interpelirali ministerstvo: kaj bode zarad Rusko-turške vojske? Če tudi bi minister Tisza hotel, ne more jim nobenega odgovora dati zato, ker ne vé, kaj Andrassy storiti hoče, Andrassy pa tudi sam ne vé, kaj bi storil. Zato tudi v Dunajskem državnem zboru nihče ne stavi praznih vprašanj. Narodi Avstrijski pa — pravi „Agram. Presse“ — gledajo s strahom v prihodnost Habsburške monarhije, dokler se velika politika dela — v Buda-